

رحلت سیدجمال‌الدین حسینی اسدآبادی، متفکر و مصلح بزرگ جهان اسلام (1314 ق)

سیدمحمد بن سید صفدر معروف به سیدجمال، اندیشمند انقلابی، سخنور و از رهبران ضداستعماری ملل اسلامی است که بنا به گفته‌ی بسیاری از تاریخ‌نگاران...

سیدمحمد بن سید صفدر معروف به سیدجمال، اندیشمند انقلابی، سخنور و از رهبران ضداستعماری ملل اسلامی است که بنا به گفته‌ی بسیاری از تاریخ‌نگاران، وی شیعه و ایرانی و در سال 1254 قمری در اسدآباد همدان چشم به جهان گشود. پدرش او را به کابل برد و به تحصیل علوم متنوع از جمله: تاریخ، فقه، ادبیات، منطق، حکمت و ریاضیات پرداخت. در 18 سالگی در بسیاری از علوم متداوله به مقام عالی رسید. سیدجمال‌الدین از آن پس، به هندوستان و حجاز و مکه مسافرت کرد. سپس به مصر رفت و در دانشگاه الازهر به تدریس منطق و فلسفه پرداخت و شیخ محمد عبده از محضر او استفاده نمود. از آن جا که سید، خود بنیانگذار اتحاد ملل اسلامی و وحدت شیعه و سنی بود، تعمداً ملیت خود را مخفی نگه می‌داشت. سید با مسافرت به اکثر کشورهای عربی و اسلامی و با ایراد خطابه‌های پرشور، از مسلمانان می‌خواست با اتحاد و همبستگی در برابر مفاسد و حاکمیت دست نشانده و استعماری اروپاییان ایستادگی کنند. در نتیجه، دولت‌های دست نشانده، تحمل چنین اندیشه‌ای را در جامعه‌ی خویش نداشتند و چندین بار او را به هند، پاریس و لندن تبعید کردند. سیدجمال‌الدین با همیاری محمد عبده، 18 شماره از روزنامه‌ی عروة‌الوثقی را در پاریس منتشر کرد، ولی با کارشکنی مقامات انگلیسی، این نشریه تعطیل شد. وی همچنین به ایران و عثمانی سفر کرد و ملاقات‌هایی با سران کشورهای اسلامی از جمله ناصرالدین شاه قاجار داشت، تا بلکه حرکت و رشد مسلمانان سرزمین‌های اسلامی را فراهم نماید. اما دول استعماری سخت با او مخالفت کردند. پس از آن راهی استامبول شد و چون ناصرالدین شاه قاجار، توسط یکی از یاران سید در شهر ری به قتل رسید، امپراتور عثمانی او را تحت نظر گرفت. سرانجام سیدجمال‌الدین اسدآبادی در پنجم شوال 1314 قمری مصادف با 18 اسفند 1275 در 60 سالگی دیده از جهان فرو بست و در گورستان شیختر ترکیه به خاک سپرده شد.